

ВИМ ВЕНДЕРС У ТЕКСАСУ

Вим Вендерс је лагано возио главном улицом Купера, малог града на североисто-ку Тексаса. Када је угледао натпис *Old Spurs Bar*, зауставио је свој рентирани бјуик лe-сабр и у црну главу паркинг аутомата убацио две кованице од 25 центи.

Бар није много загледао, видео их је много у последњих неколико месеци колико је лутао Тексасом. Крај малог шанка у облику слова L била су само два госта: до угла шанка, на краћој страни, седео је старац и пио бадвајзер, а на крају дуже стране шанка, лево, пет-шест столица даље, седео је младић испред којег је била зелена флаша. Вим Вендерс је сео на столицу уз десни угао, једна празна столица га је делила од старца.

– Шта могу да учиним за тебе? – љубазно је упитао конобар.

– Бадвајзер – одговорио је Вим Вендерс.

Кад је отпио два-три гутљаја пива и видео шта све има да се види у малом бару, Вим Вендерс је упитао младића за другим крајем шанка, који је нежно гледао флашу *St. Pauli Girl*:

– Да ли је добро то немачко пиво?

Младић је на тренутак само мало окренуо главу удесно према странцу и, не гледајући према ономе што га је узнемирио својим питањем, мало климнуо главом и трепнуо.

Бармен је са благим смешком погледао младића.

– То је мој нећак Лери – рекао је старац, који је седео десно од Вима Вендерса – он једини у овом бару, а ваљда и овом граду пије то пиво.

– Ја сам Сем, а овај љубазни господин, који служи пиће, зове се Џеф.

– Драго ми је господо, ја сам Вим.

– Ти си странац? – упитао је старац.

– Да, ја сам Немац.

– Чујеш, Лери, господин је Немац. Из Немачке?

– Да, из Немачке.

– Далеко си од куће. Шта те је, пријатељу, навело у ову нашу селендру?

– Кренуо сам у Париз. Гледам локације за снимање новог филма.

– Филма? Зар и Немци праве та срања? Ја сам мислио да то раде само наши у Холивуду... Немци су ми више онако за машине, инжењерство... Да ли знаш шта је то *beef jerky* и *smokie sticks*?

– Знам. Пробао сам. Није лоше.

– Ја већ деценијама радим у компанији која то производи. Имамо три немачке машине. Секу, мељу месо, пакују. Не кваре се. Ове наше, америчке, хоће да се покваре. Немачке, не.

– Зар не би требало да си ти у пензији?

– Мени је седамдесет и осам година. Радим од своје петнаесте. Мењао сам компаније и градове, и државе, и жене. Најдуже сам у месној индустрији. А што се тиче пензије, ех, увек има неких рачуна. Плати ово, плати оно. Хајде још ово... И тако, прођоше године. Мислим да ћу да издржим још две године, па онда, ако буде живота, идем у пензију.

– А нећак?

– Лери ради са мном. Сада му је двадесет и три, са шеснаест година је напустио школу. Није му ишла. Школски саветник ми је рекао да је боље да мали не губи време у школи. Дobar је радник, слуша. Кад је напунио двадесет и прву годину, пошто је по закону смео у бар, довео сам га овде. Овде да прослави двадесет и први рођендан. Мислио сам да попије прво пиво и опали једну женску што је долазила овде. Згођушна, причљива, лака роба, мислио сам да јој платим нешто, да малога научи ономе. Знаш ти... Дошли ми овде...

– Сећам се, сећам се – са смешком је бармен прекинуо старца – ја сам га питао шта ће да попије. А он гледа ли гледа, па угледао плавушу са етикете. „То ћу“, показао је на флашу *St. Pauli Girl* пива. Онда је мало са стидом погледао њега, а овај му одговорио: „Синко, узми које хоћеш.“

– Узео мој мали Лери флашу немачког пива, па мало пије, онако помало, стидљиво, а сисату женску гледа нетремице. Ставио флашу мало даље од себе да боље види. Ваљда такву лепоту није пре видео или бог ће га знати шта се тада десило. Погледај га сада, ево, погледај где му је флаша. Није при руци, већ даље од њега, да на миру гледа право у њу.

Вим Вендерс се окренуо према младићу. Мало му жао, види да нешто са њим није у реду, и зна да ће старац ускоро да настави са својом причом, да има још тога да се каже.

– Тако сам ја Лерија пре две године довео на прво пиво и прву женску, а ето како се завршило. Пиво добио, попио га, али женску није имао. У ствари, јесте ту Немицу. Отад долазимо сваке вечери овде. Ја попијем неколико бадвајзера, а он једно то немачко, понекад два, али ретко. Кад му Џеф узме празну, он мало руком крене као да је задржи, али брзо му наш пријатељ спушта нову, па се тако мали смири. Онда исто, као и са првом. Мало попије, па гледа дуго, нетремице. Заљубио се у девојку са етикете за пиво. Мислио сам да ће да га прође, хајде млад је, мало чудан, али ништа. Ћути, пијуцка и гледа. Сигурно сваке ноћи дрка замишљајући ту сисату Немицу.

Конобар Џеф, стари Сем и Вим су неколико тренутака ћутке гледали у младића. Лери није те погледе примећивао. Понекад би на часак окренуо главу улево, према полутамној празној просторији бара, а онда би се опет загледао у веселу девојку која је у рукама држала препуне кригле бременског пива.

– Пре доста година, живео сам у Охају, у Кливленду. Радио у доброј компанији, доста прековременог рада, било је пара. Имао сам, тада, жену и ћерку. Доста касно сам се оженио, али добро... Све би било лепо да нисам тада и доста пио. Много у ствари, много, и то жестину, не пиво. Ноћу сам пио виски, а дању пиво, уместо воде. Правио сам, тада, различита срања: свађе, туче, полиција, трежњење у затвору... Жени прекипело, нашла љубавника, покупила важније ствари из стана, ћерку за руку па у нови

живот. Мени остао велики нов телевизор и софа. Боље да ми је узела и телевизор. Можда би ми живот другачији био. Али није, био јој тежак. Купио бих сваке вечери по неколико картонки пива, па на тросед... Волео сам да гледам бејзбол. Пијан бих заспао сваке ноћи. Било ми жао ћерке. Волео сам је. Нисам је много виђао јер сам превише радио, од јутра до мрака, а опет, нажалост, кад нисам радио био сам пијан. Али волео сам је. Молио сам често Бога да њен очух није неки насилник, неки педофил. Тога сам се јако бојао. Понекад бих пијан звао жену телефоном и претио њој и њеном новом човеку да ћу да их робијам ако ми само, ако ми само такне ћерку. Једном ми је викнула у слушалицу: „Пијандуро, ко зна да ли је то твоја ћерка.“ Нисам убио очуха моје ћерке, али сам ранио једног црнца. Једне ноћи, пробудило ме је нешто, неко лупкање, неки гласови. Ја узео пиштољ, па у дневну собу. А тамо два црнца држе мој велики телевизор. Само што сам изговорио: „Son of a bitch!“, један испустио телевизор и кренуо на мене. Телевизор пао на ноге оном другом, он јаукнуо, а ја опалио први метак. Погодио црњу у стомак. Пао он на два корака од мене. Ја поново опалио и погодио га у бутину. Онај други црнац побегао из стана а погођени, једну руку држи на рани на стомаку, другом руком лупа о под и псује ме. Ја му пришао ближе па опалио два метка заредом у ону руку којом је лупао. Један метак му отцвикарио средњи прст, а други пробушио шаку по средини. Кад је он почео да кука и завија, да се треска од бола... Кучкин син... Полицајци после спаковали средњи прст у једну кесу. Из мог фрижидера узели лед... Судија ми дао три године затвора. То да се десило овде, био бих слободан човек. Али у Охају је другачији закон. Каже судија да сам прекорачио границу самоодбране кад сам му пуцао у шаку. Хајде, оно прво пуцање, кренуо је на мене, ја се уплашио за голи живот и пуцао. Али што сам после морао да му пуцам у руку? Зато што ме псовао?... Остао црња без прста, онај лед није помогао...

Лери је нетремице, нежно гледао своју девојку на флаши пива, а Џеф је Сему и Виму донео по још једну флашу бадвајзера. Он је ексирео један кратки виски и одмах опрао чашу. Старац је наставио:

– Док сам робијао у Охају, овде у Тексасу ми убили брата. Били смо браћа по оцу. Том је био доста млађи од мене. Убили га Мексиканци, емигранти, они што улазе у земљу илегално, без папира. Пуна их је Америка. Мој брат је био ренџер. Једне ноћи, он и његове колеге пресрели групу Мексиканаца. Чиканоси отвори ватру на ренџере, убили двојицу наших; наши убили неколико њихових.

Тако је Лери остао без оца. Било му је пет година. Нешто му се тад десило. Дуго није уопште говорио. Нису знали шта ће са њим. У школи слаб. Годину дана после, ја таман изашао из затвора, снаја ме позвала и рекла: „Дођи овамо. Лерију треба отац, а мени мушко. Ти си му стриц, ко ће боље бринути о њему него ти.“

И тако, живело се неколико година. Онда је она почела да болује. Прво јој одсекли једну дојку, па другу. Није вредело. Умрла је неколико месеци касније... Отад смо Лери и ја сами... Лери, Немица, Џеф и ја. То ти је цело наше друштво.

Вим Вендерс је замолио Џефа да Лерију однесе још једно немачко пиво, да он попије једно своје кратко пиће, а Сему и њему да донесе још по један бадвајзер. У предвечерњој тишини у малом бару тихо се пило и ћутало.

Кад је флаша била испијена, Вим Вендерс је устао и извадио новчаник.

– Џеф, пријатељу мој, наплати све што смо нас четворица попили.

– А, не, никако – викнуо је стари Сем – ти си данас мој гост. Било ми је драго да упознам једног Немца који прави филмове. Имам ја још прича, дођи поново овде, ту смо нас тројица у свако предвечерје, пре него што дођу други гости. Не волим да ми дирају малога, знаш ти. Дођи, још ћу прича из мог живота да ти испричам. Можда једног дана снимиш филм о мени.

– Добро. Ја ћу овде поново да дођем. Тада ћеш ти да ми причаш још о свом животу и тада ћеш ти да платиш све што попијемо. А данас ја плаћам.

Вим Вендерс је ставио новчаницу на шанк. Пружио је руку преко шанка Џесу, а онда старом Саму. Дуго је држао старчеву руку, леву је спустио на његово раме. Затим је пришао Лерију. Ставио је руку нежно на младићево теме и тако су заједно неколико тренутака гледали лепу Немицу.

– Лери, ти си добар младић. Драго ми је да сам те упознао. Идем ја сада, чувај Сема и Џефа.

* * *

Две године касније филм Вима Вендреса *Париз, Тексас* постигао је велики успех. Добио је награде на филмским фестивалима и освојио гледаоце широм света.

* * *

У рано предвечерје, Вим Вендерс је ушао у *Old Spurs Bar*. У руци је држао у ролну увијем велики постер. Лево за шанком је седео Лери са флашом *St. Pauli Girl* испред себе. Џеф се насмешио госту. Десно за шанком није било старог Сема. Вим је пришао старчевом некадашњем месту.

– Седи, слободно. Сем није ту. Није више са нама. Лери и ја смо га сахранили пре шест месеци.

– Џеф, молим те, дај Лерију његово немачко пиво, узми за себе своје пиће и донеси овде два бадвајзера. И, молим те, окачи овај постер преко пута Лерија, тако да му увек буде испред очију.

Џеф је узео велики постер, кренуо према делу шанка где је седео Лери. Преко рекламе за кока-колу прилепио је Вимов постер. Сузних очију је рекао:

– Лери, погледај ко је дошао.

Леријево лице је засјало као сунце и обасјало цели бар. Златило се Леријево лице, исијавало светлост боје бременског пива.